

Beleidsnota t.a.v. dyslexie (2017-2018).

Inleiding

Dyslexie is een leerstoornis. Een leerstoornis wordt binnen de orthodidactiek opgevat als een 'leergebrek', dat niet het gevolg is van een te lage intelligentie. Ook problemen ten gevolge van een visuele of een auditieve beperking of ten gevolge van sociale omstandigheden worden niet gerekend tot het terrein van de leerstoornissen.

Een andere leerstoornis die overeenkomsten vertoont met dyslexie, is dyscalculie (rekenstoornis). Hiervoor is een apart beleid ontwikkeld. In juni 2011 werd voor het basisonderwijs het protocol ERWD ((Ernstige) RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie) ontwikkeld. In januari 2013 is het Protocol Dyscalculie VO ter beschikking gesteld. Onze beleidsnota dyscalculie vindt u op onze site bij leerlingenzorg/extra begeleiding/remedial teaching.

Dyslexie

Dyslexie wordt erkend als aan de volgende voorwaarden is voldaan: Het onderzoeksbureau moet een dyslexieverklaring en een volledig onderzoeksrapport afgeven. Dit onderzoeksbureau is gekwalificeerd voor het uitvoeren van psychodiagnostisch onderzoek en beschikt over specialistische kennis op het gebied van leerstoornissen en de onderwijsbelemmeringen die daarmee kunnen samengaan. Daartoe is een academische graad in de klinische (kinder- en jeugd) psychologie of orthopedagogiek vereist, alsmede een erkende bekwaamheidsregistratie in de psychodiagnostiek. Dit moet minimaal op het niveau van de BIG-registratie Gezondheidszorgpsycholoog, kinder- en jeugdpsycholoog of NVO-generalist.

Leerlingen die afkomstig zijn van een basisschool die de leerling een CODE (Checklist Onderkenning Dyslexie Edux) heeft verstrekt krijgen, volgens de afspraak in het samenwerkingsverband, dezelfde faciliteiten.

Begeleidingsplan

Iedere leerling die op 't Rijks een dyslexieverklaring met onderzoeksverslag inlevert, heeft in het leerlingvolgsysteem een begeleidingsplan. Deze is geschreven door een RT'er. De aanbevelingen uit het onderzoeksverslag zijn in het begeleidingsplan verwerkt. Dit plan is toegankelijk voor iedere docent die lesgeeft aan deze leerling. De leerlingen die met de CODE worden aangemeld, hebben geen onderzoeksverslag. Om een goed begeleidingsplan te kunnen schrijven, heeft de RT-afdeling meer gegevens nodig dan alleen de verklaring CODE. Indien deze gegevens er niet zijn, kan er geen begeleidingsplan worden gemaakt.

De ouders

Zowel ouders als leerlingen moeten precies weten waar zij aan toe zijn. De ouders mogen de school aanspreken op gedane beloften; de leerling en de ouders moeten goed beseffen, dat **extra hulp** een beroep doet op **extra inspanning**. Een leerling die wel de lusten maar niet de lasten wil dragen, plaatst zich buiten de afspraken t.a.v. dyslexie in de school. De ouders worden daarvan op de hoogte gesteld. Dit betekent dat een leerling met dyslexie ook inzet moet tonen voor vakken die hij / zij lastig vindt.

Het recht op eventuele aanpassingen tijdens het examen blijft natuurlijk, zoals vastgesteld door de minister.

Het signaleringsonderzoek

Ieder schooljaar nemen alle brugklassers deel aan **een signaleringsonderzoek**. Wij gebruiken hiervoor het signaleringsonderzoek dat is ontwikkeld door de werkgroep 'Protocol Dyslexie voor het VO'. Het 'Protocol Dyslexie voor het VO' ligt bij het RT-team ter inzage.

Naar aanleiding van de resultaten van het dictee en de leestoets selecteert de RT leerlingen die deelnemen aan een projectgroep spelling. Tijdens dit project oefenen wij nog eens de elementaire spellingsregels gedurende 6 weken. Hierna volgt weer een signaleringsdictee, dat door het RT-team wordt geanalyseerd. Indien leerlingen een ondergrens passeren bij het aantal fouten, besluit de RT verdere testjes af te nemen op het vermoeden van dyslexie. Wanneer de RT'er dyslexie vermoedt, verwijst deze de leerling voor verder onderzoek door naar een onderzoeksbureau.

Buiten het signaleringsonderzoek om kunnen leerlingen d.m.v. het zorgformulier door de mentor worden aangemeld bij RT voor testjes op het vermoeden van dyslexie. Ook bij deze leerlingen geldt dat, wanneer de resultaten van deze testjes daar aanleiding toe geven, de leerling door RT wordt doorverwezen naar een onderzoeksbureau.

Bijeenkomsten brugklasleerlingen met dyslexie

Voor brugklasleerlingen met dyslexie organiseert het RT-team aparte bijeenkomsten. De ouders ontvangen hierover bericht.

In verband met de werkbaarheid binnen de hulpgroepen is het maximum aantal vijftien leerlingen per groep.

Dyslexiecoach

De dyslexiecoach (D-coach) is het aanspreekpunt voor de leerling met dyslexie. Aan het begin van de schoolloopbaan of als dyslexie wordt gediagnosticeerd, krijgt de leerling een D-coach toegewezen. Dit is meestal een talendocent die ook lesgeeft aan uw kind. Dit betekent dus dat de D-coach elk jaar wijzigt. Indien mogelijk is het de mentor, als deze een taal geeft. De D-coach spreekt andere docenten aan bij onduidelijkheden of conflicten betreffende dyslexie. Ook beantwoordt hij de vragen van de leerlingen in samenwerking met het RT-team. De D-coach leert de leerling om op te komen voor zijn belangen betreffende de dyslexie.

Afspraken en aanbevelingen t.a.v. dyslexie

Een leerling kan alleen aanspraak maken op de gemaakte afspraken en aanbevelingen, indien er een officieel rapport op school aanwezig is. Volgens dit rapport moet er sprake zijn van dyslexie. Bovendien moet er een behandelingstraject uitgestippeld of afgelegd zijn, bijvoorbeeld extra ondersteuning of handelingsplannen op de basisschool.

Gemaakte afspraken op 't Rijks:

1. Bij Nederlands worden spelfouten alleen in het onderdeel spelling meegerekend, waarbij de leerling met dyslexie nooit lager kan scoren dan het cijfer 3.
Bij Engels, Frans en (vanaf het tweede leerjaar) Duits worden de spelfouten wel aangestreept, maar er wordt maximaal één punt (van het eindcijfer) afgetrokken voor spelfouten. Dit geldt voor alle schriftelijke opdrachten en toetsen. Bij de genoemde vakgroepen wordt één docent aangewezen die bij onduidelijkheden beslist.
Voor Engels en Duits (Duits derde klas) geldt, dat de toetsen over sterke werkwoorden schriftelijk dan wel mondeling (afhankelijk van de vorm van dyslexie) worden afgenomen.
2. Buiten de talen telt men spelfouten in het geheel niet mee.
3. Docenten zien erop toe dat leerlingen met dyslexie voldoende tijd krijgen bij schriftelijke toetsen. Dit betekent in de praktijk dat een proefwerk buiten de proefwerkweek om, dus in het eigen klaslokaal, voor iedereen in veertig minuten gemaakt moet kunnen worden. Voor de leerlingen met dyslexie en dyscalculie geldt dat zij dit dan in 50 minuten af moeten kunnen krijgen. Bij een CP van 50 minuten geldt, dat een leerling een kwartier langer mag doorwerken. De leerling zit dan apart in het dyslexielokaal, samen met andere leerlingen met dyslexie.
Bij een SE of het CSE krijgen de leerlingen bij toetsen van 2 uur of langer een half uur tijdsverlenging.
4. In principe biedt het Rijks geen vergrotingen aan. Lettergrootte 12 wordt algemeen erkend als adequaat voor leerlingen met een leesbeperking. Het bij het examen gehanteerde lettertype is Arial. Vanaf 2013 worden alle SE's in Arial 12 aangeboden. Er zullen geen verdere vergrotingen op papier komen.
5. Bij luistertoetsen Engels, Frans en Duits worden langere pauzes ingelast of wordt gewerkt met speciale versies. Dit geldt voor alle soorten toetsen. Als er een aparte luistertoetsbijeenkomst is voor leerlingen met dyslexie, zijn de DI-leerlingen verplicht om hieraan deel te nemen.
6. Behaalde rapportcijfers tellen het hele schooljaar mee. Indien tijdens de schoolloopbaan in een rapportperiode dyslexie bij een leerling wordt geconstateerd, wordt het voorafgaande rapportcijfer niet meegeteld indien dit een ongunstige invloed zou hebben op het huidige rapportcijfer en het duidelijk is dat dit lage cijfer het gevolg is van de dyslexie (dit geldt niet voor de creatieve vakken).

NB. In het examenjaar zijn de exameneisen bindend.